

Pokyn č. 005/2021/ODDCS pre prehliadky, údržbu a opravy cestných komunikácií II. a III. triedy a mostov vo vlastníctve BBSK

Účelom tohto metodického pokynu je zabezpečiť jednotný prístup k výkonu údržby, opráv a rekonštrukcií ciest II. a III. triedy a mostov, k výkonu prehliadok ciest a mostov, ich spracovaniu, evidencii a využitiu záverov vyplývajúcich z vykonaných prehliadok v podmienkach Úradu BBSK.

Práva a povinnosti vlastníkov a správcov pozemných komunikácií určuje základný zákon č. 135/1961Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, vyhláška k tomuto zákonu č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a rezortné predpisy – technické podmienky vydané gestorom Ministerstvom dopravy a výstavby SR.

V § 3d vyššie cit. zákona je vymedzené najmä vlastníctvo a správa pozemných komunikácií, povinnosť vlastníkov a správcov ciest udržiavať pozemné komunikácie v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené a povinnosť viesť o týchto komunikáciách technickú evidenciu. Tiež sú tu taxatívne určené povinnosti, ktoré má samosprávny kraj ako vlastník ciest II. a III. triedy vykonávať a zabezpečovať voči ministerstvu dopravy.

Povinnosti vyplývajúce vlastníkovi ciest z týchto zákonov a súvisiacej legislatívy v podmienkach BBSK zabezpečuje odbor cestnej infraštruktúry a územného plánovania, oddelenie cestnej správy a oddelenie cestnej infraštruktúry.

Čl. I.

Správa a údržba ciest vrátane mostných objektov

Správu ciest II. a III. triedy vrátane mostných objektov vykonáva BBRSC a.s. podľa osobitnej zmluvy, a to „**Zmluva o výkone správy majetku**“ zo dňa 31.12.2007 uzatvorená medzi BBSK ako vlastníkom majetku a BBRSC a.s. ako správcu. V CEZ BBSK je evidovaná pod číslom 4/2008/ODI. Zmluva je uzatvorená na dobu určitú od 1.1.2008 do 31.12.2037.

Údržbu ciest II. a III. triedy vrátane mostných objektov vykonáva BBRSC a.s. na základe „**Rámcovej zmluvy o údržbe**“ zo dňa 21.12.2007 uzatvorenej medzi BBSK ako objednávateľ a BBRSC a.s. ako vykonávateľ a konkrétnych osobitných zmlúv o údržbe, ktoré sa v zmysle ustanovení tejto zmluvy budú uzatvárať v rámci a v súlade s touto zmluvou. V CEZ BBSK je evidovaná pod číslom 3/2008/ODI. Zmluva je uzatvorená na dobu určitú od 1.1.2008 do 31.12.2037.

V zmysle ustanovení Rámcovej zmluvy o údržbe sa opakovane v termíne do 20.12. bežného roka uzatvorí „**Zmluva na údržbu ciest II. a III. triedy a ich súčastí, ostatných cestných komunikácií vo vlastníctve BBSK a o výkone ďalších činností správy ciest**“ (zmluva na údržbu ciest), ktorá sa uzatvára na obdobie nasledujúceho roka od 1.1. do 31.12.

Údržba a opravy vozoviek ciest sú plánovanou činnosťou. Je to súhrn plánovaných prác, ktorými sa udržiavajú a opravujú vozovky tak, aby bola zabezpečená prevádzková spôsobilosť. Základnými rezortnými predpismi pre účely prípravy údržby, opráv a rekonštrukcií cestných komunikácií sú **TP 08/2013 Prehliadky, údržba a oprava cestných komunikácií. Diaľnice, rýchlostné cesty a cesty** a **TP10/2006 Systém hospodárenia s vozovkami**. Vlastník a správca ciest sú povinní týmito smernicami sa riadiť a v primeranej miere ich dodržiavať.

Poruchy povrchu vozovky (krytu) a poruchy vozovky (konštrukčných vrstiev) sa odstraňujú **rehabilitáciou vozovky**. Ide o stavebnú činnosť, ktorá sa rozdeľuje v závislosti od stavu

vozovky a požiadaviek na vozovku na údržbu vozovky, opravu vozovky a rekonštrukciu vozovky.

Údržba cestných komunikácií je súhrn činností, ktorými sa vozovky ciest a ich súčasti udržiavajú v prevádzkyschopnom stave pri všetkých poveternostných podmienkach (letná údržba, zimná údržba). Údržbou sa odstraňujú alebo zmierňujú nedostatky v zjazdnosti CK. Vykonávaním letnej a zimnej údržby ciest ako aj ich obnovou – modernizáciou a rekonštrukciou sa zabezpečuje zjazdnosť a schodnosť ciest, čo je jednou z povinností vlastníka ciest podľa § 9 cestného zákona.

Preventívnu (cyklickou) údržbou sa predchádza (zabraňuje) vzniku porúch a zhoršovaniu stavu telesa ciest - krytu vozoviek, súčastí a príslušenstva opotrebovaním premávkou a poveternostnými vplyvmi. Zaraďujeme sem pravidelnú údržbu vozoviek, čistenie vozoviek, parkovísk, obslužných zariadení, čistenie odvodňovacích systémov, dopravného značenia, smerových stĺpikov, zvodidiel, signalizačných zariadení, ošetrovanie trávnatých plôch a ostatnej výsadby, obnovu vodorovného dopravného značenia (podrobne upravuje TP 08/2013).

Následná (operatívna údržba) je vyvolaná nepredvídanými poruchami zistenými bežnou prehliadkou. Ide o opravy drobných porúch na vozovke, porušením krajníc, rigolov nesprávnym spôsobom prepravy, naplavením nečistôt, padaním skál, stromov následkami počasia, odstraňovaním porúch po dopravných nehodách a pod.

Zimná údržba ciest (ZÚC) – je súhrn riadiacich a výkonných činností, ktorými správca ciest zabezpečuje zjazdnosť a prevádzkovú spôsobilosť ciest v zimnom období.

Plánovanie údržby opráv a rekonštrukcií cestných komunikácií

Najdôležitejším podkladom pre prípravu, plánovanie a vykonávanie údržby cestných komunikácií sú prehliadky cestných komunikácií. Podľa sledovaných zámerov sa prehliadky ciest rozdeľujú na bežné, hlavné a mimoriadne.

Bežné prehliadky vykonáva správca komunikácie vizuálnou prehliadkou komunikácie pochôdzkou po komunikácií pravidelne po celý rok podľa významu komunikácie – na cestách II. triedy každých 7 dní, na cestách III. triedy najmenej 1x za mesiac. Bežné prehliadky zabezpečuje výrobný úsek BBRSC – vedúci strediska. Bežných prehliadok sa podľa možnosti zúčastňuje aj inšpektor údržby ciest. Z vykonanej bežnej prehliadky sa vypracuje pracovný záznam. Výstupy z bežnej prehliadky sú podkladom pre prípravu mesačných plánov údržby. Pri bežnej prehliadke sa sleduje predovšetkým prevádzkyschopnosť CK, funkčnosť dopravného značenia, vzniknuté poruchy na vozovke a príslušenstve, ktoré môžu spôsobiť zhoršenie zjazdnosti, priepustnosti a bezpečnosti premávky. Poruchy a prekážky, ktoré ohrozujú bezpečnosť, sa musia odstrániť následne po zistení, prípadne označiť výstražnými dopravnými značkami.

V zimnom období sa prehliadky vykonávajú podľa operačných plánov ZÚC.

BBRSC a.s. predkladá BBSK – Odboru cestnej infraštruktúry a územného plánovania, elektronicky (mailom) mesačný plán činností (mimo obdobia zimnej údržby) po oblastiach v členení podľa jednotlivých stredísk a analytických činností v termíne najneskôr do 21. dňa predchádzajúceho mesiaca na nasledujúci mesiac. Jednotlivé činnosti sú plánované v objeme v súlade s finančným plánom na jednotlivé mesiace a skupiny činností.

BBSK, inšpektor údržby ciest posúdi návrh predloženého plánu činností podľa aktuálnych potrieb údržby a so zisteniami bežných prehliadok a podnetov príslušných orgánov z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky a ochrany cesty. Schválené plány údržby vedúcim oddelenia cestnej správy zašle BBSK do 5 dní elektronicky BBRSC. Schválené plány údržby sú pre

BBRSC záväzný pre vykonávanie údržby ciest. V prípade odôvodnených požiadaviek na zmeny od iných užívateľov v čase po uzavretí plánu a ešte nevykonaných činností plánu údržby, je tieto potrebné odsúhlasiť postupom podľa zmluvy na údržbu ciest. Za odôvodnené zmeny činnosti sa považujú najmä mimoriadne udalosti spôsobené zmenou klimatických alebo poveternostných podmienok, požiadavky cestného správneho orgánu, policajného zboru na odstránenie závad v zjazdnosti a bezpečnosti cestnej premávky.

Kontrolu údržby ciest z hľadiska kvality a rozsahu vykonávania činností údržby ciest a súladu so schváleným plánom údržby na príslušný mesiac priebežne za vlastníka ciest vykonávajú inšpektori údržby ciest podľa plánu kontrol údržby po strediskách. Z kontroly vypracujú písomný záznam, v ktorom bude uvedené číslo cesty, popis úseku ckm, analytický kód kontrolovanej činnosti údržby, množstvo zistených jednotiek (m, km, t, m² a pod.) vrátane fotodokumentácie. V prípade zistenia nedostatkov tieto prerokuje s vedúcim strediska a zašle písomnú výzvu na nápravu.

S cieľom hospodárneho vynakladania prostriedkov na opravy a údržbu ciest BBSK vykonáva kontrolu správnosti výkonov opráv a údržby a jej správne zaradenie do analytických činností z vecného a finančného hľadiska. Podkladom pre vykonanie tejto kontroly sú údaje z programu iMajstri, v ktorom BBRSC vedie v elektronickej forme výkony jednotlivých vozidiel (mechanizmov). BBRSC podľa zmluvy o údržbe ciest predkladá BBSK, oddelenie cestnej správy na kontrolu týždenne výkony za jednotlivé strediská vo forme sumáru z programu iMajstri a spotrebu materiálu k uskutočneným výkonom (týždenný sumár). BBRSC predkladá BBSK len kópie individuálnych kalkulácií. Ostatné denné záznamy o výkone vozidla (mechanizmu) sú k nahliadnutiu na konkrétnom stredisku. V prípade zistenia – vykazovania údajov, ktoré nezodpovedajú skutočnosti oddelenie cestnej správy BBSK operatívne preveruje a rieši s vedúcimi stredísk BBRSC.

V prípade, že v príslušnej skupine nie je plán činností finančne pokrytý správca priloží najneskôr k fakturácii výkonov BBSK požiadavku na presun finančných prostriedkov medzi skupinami.

Hlavné prehliadky. Účelom hlavnej prehliadky ciest je zistiť stavebno – technický stav cestnej komunikácie, úplnosť a stav jednotlivých súčastí, možností ohrozenia z príslušného územia (padanie skál, stromov, zošuvov...). Vykonáva ich správca komunikácie najmenej 1x ročne (na jar po zimnom období). Ďalej pri odovzdávaní CK do premávky, pred ukončením záručných lehôt a pri inventarizácii cestnej siete. Hlavné prehliadky ciest II. a III. triedy vo vlastníctve BBSK vykonávajú odborne spôsobilí zamestnanci technického úseku BBRSC.

Výsledky vyhodnotenia hlavných prehliadok ciest poskytujú informácie o stavebno-technickom stave komunikácie pre potreby prípravy plánovania údržby, opráv a rekonštrukcie. Výsledkom (výstupom) vizuálnej prehliadky je databázový súbor s údajmi o poruchách. Súhrnné výstupné údaje o stavebno-technickom stave CK sú spracované v 5-stupňovej klasifikácii, podľa ktorej je:

- 1 – veľmi dobrý stav (preventívna, následná údržba)
- 2 – dobrý stav (odstránenie závad v rámci bežnej údržby)
- 3 – vyhovujúci stav (odstránenie závad v rámci súvislej údržby)
- 4 – nevyhovujúci stav (odstránenie závad v rámci opráv)
- 5 – havarijný stav (odstránenie závad v rámci rekonštrukcie)

Zistené závady pri hlavnej prehliadke ciest správca komunikácie následne zaeviduje v centrálnej evidencii CDB elektronicke prostredníctvom portálu Informačného systému Modelu cestnej siete (IS MCS) cez stránku <http://ismcs.cdb.sk>. Hlavné prehliadky ciest je správca ciest povinný vykonať a zistenia z týchto údajov zaslať – zaznamenať prostredníctvom webovej portálovej aplikácie pre evidenciu stavu cestnej siete – ESCaS (<https://ismcs.cdb.sk/portal/escas>) v termíne do 31.5. v bežnom roku. BBRSC následne v termíne do 30.6 v bežnom roku zašle výstupy z hlavných prehliadok ciest písomne poštou BBSK, oddelenie správy ciest.

Na základe výstupov hlavných prehliadok ciest BBRSC – výrobný úsek a ekonomický úsek spracuje požiadavky na údržbu ciest podľa analytických skupín činností v predpokladaných nákladoch na nasledujúci rok, ktorý predloží BBSK, odd. cestnej správy písomne poštou najneskôr do 31.8. v bežnom roku.

Predložený návrh je podkladom na spracovanie a prerokovanie návrhu ukazovateľov a rozpočtu BBSK na nasledujúci rok.

Údržbu ciest a ich súčastí zabezpečuje správca cesty BBRSC a.s. vlastnými kapacitami. Dielčie činnosti údržby (z dôvodu kapacitných a profesijných) v naplánovanom objeme podľa schváleného plánu údržby môže BBRSC po schválení BBSK zabezpečiť v subdodávke odborne spôsobilou osobou. Jedná sa najmä o stavebnú údržbu súčastí ciest (mosty, priepusty, oporné múry ...) pri dodržaní zákona o verejnom obstarávaní.

V prípade zabezpečenia údržby ciest a mostov okrem zimnej údržby využitím formy subdodávky budú podmienky a požiadavky dohodnuté dodatkom k zmluve na údržbu ciest.

Oprava cestnej komunikácie je súhrn stavebných prác, ktorými sa zabezpečuje prevádzková spôsobilosť vozovky cestných komunikácií v nevyhovujúcom stave. Jedná o súvislé opravy úsekov ciest, ktorou sa zabezpečuje obnova alebo zlepšenie funkčnosti CK a ich súčastí. Ide najmä o obnovu povrchov vozoviek kedy odstraňovanie závad bežnou údržbou je už neefektívne. Pri oprave sa nezasahuje do nosných vrstiev vozovky. Spravidla sa na realizáciu nevyžaduje stavebné povolenie, vlastník však povinne ohlásí stavebnému úradu čas a rozsah vykonávanej opravy. Zosilnenie vozovky je jeden zo spôsobov opravy. V podmienkach BBSK sa jedná o investičné akcie, ktoré zabezpečuje samosprávny kraj dodávateľským spôsobom. Po realizácii práce podliehajú preberaciemu konaniu za účasti zmluvných strán a správcu cesty. Realizácia opravy vozovky sa vykoná až po zabezpečení funkčnosti odvodňovacích zariadení, odstránenie všetkých prekážok prietoku vody v priepustoch a rigoloch, stavebnú úpravu čelných parapetných múrikov, výmenou poškodených častí priepustov a spevnených rigolov a pod. Najdôležitejším podkladom pre plánovanie súvislých úsekov cestných komunikácií sú výstupy z hlavných prehliadok cestných komunikácií. Pri výbere úsekov zaradených do registra investícií sa zohľadní stavebno-technický stav povrchu CK. Ďalším kľúčom pre zaradenie do RI je dĺžka ciest II. a III. triedy v jednotlivých okresoch, počet obyvateľov a intenzita dopravy.

Rekonštrukcia cestnej komunikácie – komplexná stavebná úprava, ktorou sa zvyšuje prevádzková funkčnosť cestnej komunikácie. Každý návrh rekonštrukcie sa musí posúdiť podľa STS CK. Prípravu a realizáciu rekonštrukcie ďalej zabezpečuje vlastník BBSK, príslušný odbor pre investície. Vyžaduje sa stavebné povolenie.

Mimoriadne prehliadky organizuje a ich vykonanie zabezpečuje správca v súvislosti s konkrétnymi potrebami správcu komunikácie pri zistení následkov nepredvídateľných udalostí, následkom ktorých je ohrozená cesta a bezpečnosť CP. Zúčastňujú sa ich príslušný cestný správny orgán (OÚ odbor cestnej dopravy a PK), dopravná polícia (ODI) a vlastník (BBSK).

Z mimoriadnej prehliadky vyhotoví správca cesty osobitný písomný záznam, v ktorom sa navrhnú operatívne opatrenia na zabezpečenie bezpečnosti premávky a cestného telesa. V prípade krytia nákladov z rezervy na mimoriadne udalosti BBRSC predloží BBSK požiadavku na uvoľnenie finančných prostriedkov z rezervy na mimoriadne udalosti s predbežnou kalkuláciou nákladov a návrhom prác v rámci operatívnych opatrení. Po posúdení a schválení návrhu BBSK vystaví objednávku na realizáciu prác.

Zimná údržba ciest je súbor činností, ktorými sa zmiernujú a odstraňujú závady v zjazdnosti, spôsobené zimnými poveternostnými a klimatickými podmienkami, ako aj systém informovanosti o ich stave.

Základným riadiacim dokumentom pre organizáciu a riadenie činnosti pri zabezpečovaní zjazdnosti CK v zimnom období je **operačný plán ZÚC**. Tento spracúva BBRSC na každý rok samostatne v súlade s TP 08/2013 a podľa Metodického pokynu Úradu BBSK, odbor dopravy a komunikácií č. OD-12/2006 vydané v septembri 2006.

BBRSC zabezpečuje zjazdnosť vozoviek v zimnom období v súlade so štandardami a technologickými postupmi podľa cit. Metodického pokynu Úradu BBSK. Organizačná príprava zimnej údržby začína ihneď po skončení predchádzajúcej zimnej údržby. Prípravu a výkon zimnej služby organizuje BBRSC podľa vlastného harmonogramu s termínom plnenia úloh podľa technicko-organizačných opatrení pre zabezpečenie zimnej služby na cestách II. a III. triedy, ktoré BBRSC predkladá BBSK a sú súčasťou OP ZÚC. Vyhodnotenie technicko-organizačných opatrení a stavu pripravenosti ZÚC zašle BBRSC najneskôr do 30.10. b.r. BBSK.

Vyhodnotenie zimnej služby zašle BBRSC v termíne do 20. apríla príslušného roka ministerstvu ako aj BBSK. Slúži pre spresňovanie nákladov na nasledujúce zimné obdobie, na zhodnotenie organizácie práce, technologických postupov a materiálových nákladov.

Plánovanie údržby a opráv mostov

Údržba mostov predstavuje súhrn prác, ktorými sa mosty udržujú v riadnom technickom stave pre bezpečnú plynulú premávku za každého počasia a bežných dopravných podmienok.

Nestavebná údržba predstavuje súbor činností, ktorými sa odstraňujú nežiaduce javy brániace riadnej funkcii mosta. K takýmto činnostiam patrí čistenie všetkého druhu (znečistenie povrchu vozovky, chodníkov a krajníc, zvodidiel, čistenie odvodňovacích zariadení, rigolov, ríms a nosnej konštrukcie), odstraňovanie nánosov, vegetácie, operatívna oprava poškodených bezpečnostných zariadení (zábradlia, zvodidlá). Nestavebnú údržbu mosta vykonáva správca priebežne celý rok minimálne 1x ročne.

Stavebná údržba predstavuje súbor prác ktorými sa preventívne zabraňuje vzniku porúch, murovaných pilierov, ríms, opôr, ktoré umožňujú zatekanie povrchovej vody do mostnej konštrukcie a spôsobujú degradáciu betónov a výstuže čistenie betónových a železobetónových prvkov a častí mostov a ďalšie. Jedná sa o stavebné práce malého rozsahu, ktoré zabezpečuje správca.

Opravou mosta sa obnovuje prevádzkyschopnosť mosta minimálne do úrovne pôvodne navrhovaných parametrov.

Rekonštrukcia mosta je charakterizovaná väčším rozsahom stavebných prác vykonávaných zásadne podľa projektovej dokumentácie. Rekonštrukcie mostov zabezpečuje BBSK, príslušný investičný odbor dodávateľským spôsobom.

Základnými rezortnými predpismi pre účely prípravy údržby, opráv a rekonštrukcií cestných komunikácií sú **TP 08/2012 Prehliadky, údržba a oprava cestných komunikácií mosty** a **TP14/2013 Systém hospodárenia s mostami**.

BBRSC zodpovedá za to, že na objekte sa pravidelne vykonáva dohliadacia činnosť, ktorá predstavuje zhromažďovanie súboru informácií o mostnom objekte.

Základný súbor informácií o stavebnotechnickom stave mostných objektov sa získava prehliadkami mostných objektov. V prípade, že pre rozhodovaciu činnosť informácie z prehliadok nie sú dostačujúce, doplňujúce informácie sa získavajú diagnostickým prieskumom, zaťažovacou skúškou, geodetickým meraním, statickým prepočtom a pod.

Na základe ich vyhodnotenia sa plánuje údržba, prehodnocuje sa únosnosť, prijímajú rozhodnutia o obmedzení premávky alebo uzávierke mosta, plánuje sa oprava alebo rekonštrukcia objektu.

Bežné prehliadky zabezpečuje BBRSC a.s., technický úsek minimálne jedenkrát ročne (na jar) najneskôr do 6. mesiaca b.r. Pracovník vykonávajúci bežné prehliadky mosta – prehliadkár musí mať primeranú kvalifikáciu a skúsenosti. Pri bežnej prehliadke kontroluje stav všetkých prístupných častí mosta a okolia mosta. Podkladom na identifikáciu porúch sú katalógové listy porúch obsiahnuté v TP 09/12.

Z každej bežnej prehliadky mosta vyhotoví prehliadkár záznam, kde uvedie zistené závady a poruchy s návrhom na ich odstránenie (údržbu). V zázname uvedie aj iné závažné skutočnosti vzhľadom na zistené poruchy napr. zmena stavebno-technického stavu (STS), dopravného zaťaženia a pod. Pre objekty, pri ktorých je navrhovaná zmena STS mosta, prehliadkár požiada hlavného prehliadkára o vykonanie hlavnej alebo mimoriadnej prehliadky. Po zhodnotení stavu hlavný prehliadkár rozhodne aké opatrenia treba prijať, navrhne dočasné opatrenia a obmedzenia, napr. zníženie prípustného zaťaženia. Informácie o stavebno-technickom stave mosta sa v prípade potreby doplnia o vykonanie diagnostiky mosta, ktoré navrhne hlavný prehliadkár a žiadosť bezodkladne doručí BBSK. Po získaní doplňujúcich informácií hlavný prehliadkár navrhne BBSK ďalší postup.

Na základe výsledkov bežných prehliadok BBRSC spracuje požiadavky na údržbu mostov.

Po schválení rozpočtu BBSK v členení na 9 skupín údržby BBRSC spracuje plán údržby mostov v rámci finančného limitu na skupinu 600 – údržba mostov a predloží ho BBSK najneskôr do 30.3. b.r.

Z: BBRSC

T: v texte

Podľa Metodického usmernenia BBRSC č. 1/2021 Evidencia výkonov pri údržbe mostov od 1.6.2021 budú uskutočnené výkony na údržbe mostov evidované podľa identifikačného čísla mosta. BBSK bude kontrolovať skutočný výkon a jeho evidovanie podľa tohto usmernenia

Hlavné prehliadky mostov sú najvyššou formou odbornej revízie na zistenie aktuálneho kvalitatívneho stavu mosta. Hlavné prehliadky na mostoch sa vykonávajú priebežne v intervaloch vždy po štyroch rokoch. Za zabezpečenie výkonu prehliadok mostov na cestných komunikáciách je zodpovedný správca BBRSC. Hlavné prehliadky vykonáva hlavný prehliadkár - osoba s príslušným oprávnením vykonávať hlavné prehliadky mostov poverená MDV SR.

Cieľom hlavnej prehliadky je objektívne zhodnotiť stav konštrukcie ako celku, jednotlivých častí mosta a jeho zariadení z hľadiska zaťažiteľnosti, životnosti a funkčnosti mosta ako súčasti cestnej komunikácie. Podľa zisteného rozsahu porúch vykonaním hlavnej prehliadky sa mostný objekt zaradi do príslušného stupňa stavebno-technického stavu

- I. Bezchybný
- II. Veľmi dobrý
- III. Dobrý
- IV. Uspokojivý
- V. Zlý
- VI. Veľmi zlý
- VII. Havarijný

a z hľadiska naliehavosti a aktuálnosti opravy sa mostný objekt zatriedi do skupín mostov A-G. Mosty v skupiny A-D vyžadujú opravu, E-F mostné objekty vyžadujúce zvýšenú údržbu F- mostné objekty vyžadujúce štandardnú údržbu, G- mostné objekty ktoré vzhľadom na ich stavebno-technický stav nie je rentabilné opravovať a je potrebné plánovať výstavbu nového objektu.

Z každej prehliadky mosta vyhotoví hlavný prehliadky záznam, kde uvedie zistené poruchy s návrhom na ich odstránenie. Správca je povinný vykonávať HP na mostoch s dodržaním štvorročného cyklu na základe vypracovaného harmonogramu. Výsledky HP hlavný prehliadkár zaznamená v evidencii správcu a zaznamená – aktualizuje údaje v centrálnej evidencii CDB elektronicky v Informačnom systéme Modelu cestnej siete (IS MCS) v termíne do 04 b.r.

Na základe vykonaných HPM a MPM mostov a aktuálnych podkladových materiálov (posudkov, skúšok) hlavný prehliadkár navrhne zoznam mostov na vykonanie diagnostiky mostov a bezodkladne ho predloží BBSK.

Po vykonaní diagnostiky mosta, ktorou sa získajú doplňujúce informácie o jeho STS spracuje BBRSC zoznam mostov navrhnutých na rekonštrukciu a predloží ho BBSK, príslušný odbor pre investície v termíne do 31.10. b.r. Zoznam bude obsahovať určenie poradia dôležitosti, odôvodnenie zaradenia do zoznamu a predpokladanú cenu.

Základným kritériom pre výber mostov do registra investícií a určenie poradia opráv rekonštrukcií je stavebno-technický stav mostov na základe výsledkov hlavných prehliadok.

Pri určení poradia správca zohľadní stavebno-technický stav mosta podľa stupňa, veku, intenzity dopravy a iné – napr. regionálny význam, dosah a následky mimoriadnej udalosti (zosuv, povodeň), projektovú pripravenosť.

Predložený návrh BBSK, príslušný odbor investícií posúdi a predloží na prerokovanie v Komisii dopravy Z BBSK a na schválenie Z BBSK v termíne určenom na schvaľovanie rozpočtu KV a registra investícií na nasledujúci rok.

Nezaradené požiadavky zostávajú v zásobníku opráv a rekonštrukcií mostov, ktorých realizácia je podmienená finančným krytím.

Čl. II.

Kontrolné prehliadky ciest a mostov

Kontrolné prehliadky ciest a mostov náhodným výberom bude vykonávať BBSK ako vlastník pre internú potrebu. Účelom kontrolných prehliadok je preverenie úplnosti a správnosti údajov z bežných, hlavných a mimoriadnych prehliadok ciest a mostov, výkon ktorých bol zverený BBRSC v zmysle zmluvy o výkone správy. Pri tom kontroluje aj stav vedenia mostných listov a zošitov, dodržiavanie termínov prehliadok. O vykonaní prehliadky bude vyhotovený záznam, ktorý bude uložený na Úrade BBSK.

Po ukončení bežných, hlavných a mimoriadnych prehliadok mostov bude BBSK na vybraných mostoch resp. podľa aktuálnej potreby priebežne vykonávať kontrolu vykonania prehliadok mostov. Podľa zváženía a zložitosti budú na kontrolu prizvaní odborníci v danom obore. Kontrolná prehliadka mosta musí byť vykonaná za účasti technika - prehliadkára BBRSC, ktorý prehliadku vykonal. Kontrola vykonanej prehliadky bude zameraná aj na kontrolu úplnosti a správnosti údajov z bežných, hlavných alebo mimoriadnych prehliadok ako aj plnení opatrení z nich vyplývajúcich, vrátane kontroly vykonávania údržbových prác.

Z každej kontrolnej prehliadky ciest a mostov vyhotoví BBSK záznam s návrhom opatrení, ktoré prerokuje s BBRSC a vyvodením zodpovednosti za porušenie zmluvných podmienok.

Ak sa pri kontrolnej prehliadke ciest a mostov zistí zmena STS, preradenie v stupnici hodnotenia v CDB nahlási BBRSC.

Z: BBSK v súčinnosti s BBRSC

T: 1x štvrťročne a podľa potreby

Čl. III.

Diagnostika mostných objektov

Diagnostika mostov je objektívna metóda, ktorá sa odporúča využívať v procese výberu a určení poradia a priority mostov na opravy, rekonštrukcie a výstavbu mostov. Diagnostika mostov predstavuje súhrn činností na účely rozšírenia informácií o objekte. Tieto činnosti vyžadujú špeciálne odborné znalosti a prístroje na zásah do konštrukcie mosta (sondy, odber vzoriek a pod.). Je finančne náročná, vykonávajú ju len niektoré spoločnosti. Diagnostika mostov sa vykonáva podľa technických podmienok **TP 059/2012 Zadávanie a výkon diagnostiky mostov**, účinný od 20.12.2012.

Je potrebné využívať diagnostiku mostných objektov ako prevenciu zhoršovania ich stavebno-technického stavu na cestách II. a III. triedy vo vlastníctve BBSK. Za tým účelom BBRSC – hlavný prehliadkár na základe výsledkov vykonaných prehliadok mostov navrhne zoznam mostov na vykonanie diagnostiky a predloží ho BBSK v termíne do 31.8. b.r. Zoznam bude obsahovať určenie poradia dôležitosti, odôvodnenie zaradenia do zoznamu a predpokladanú cenu.

BBSK posúdi návrh BBRSC z hľadiska finančných možností BBSK a menovite rozhodne o zaradení diagnostiky navrhovaných mostov do návrhu registra investícií BBSK na nasledujúci rok v termíne do 31.10.b.r.

Čl.IV.

Kontrola súladu informácií hlavných prehliadok správcu s CDB

BBSK bude priebežne mesačne sledovať plnenie harmonogramu HP a ich zápis v CDB. Za tým účelom:

BBRSC predloží BBSK zoznam a harmonogram plánovaných hlavných prehliadok mostov na nasledujúci rok. O výsledku hlavnej prehliadky je povinná priebežne každý mesiac vykonať zápis v CDB.

Z: BBRSC

T: 31.12. b.r.

BBRSC predloží BBSK informáciu o skutočnom stave vykonaných HP mostov a ich zápise v CDB. BBSK vykoná náhodným výberom kontrolu vykonania HP podľa harmonogramu. V prípade zistenia nezrovnalostí BBSK požiadá BBRSC o zdôvodnenie príčin neplnenia harmonogramu HP mostov.

BBSK vykoná porovnanie súladu evidencie BBRSC (informácií zistených od správcu mostov a vlastných zistení pri vykonaných hlavných a mimoriadnych prehliadkach mostov) s údajmi vedenými v CDB v príslušnom mesiaci. V prípade zistenia rozdielov vyzve BBRSC na dohľadanie príčin týchto rozdielov v súčinnosti s CDB.

Z: BBSK

T: mesačne

Čl. V.

Evidencia mostov v majetku BBSK

Zosúladiť evidenciu mostov v majetku BBSK s evidenciou mostov v BBRSC a vypracovať interný metodický pokyn na ich priebežnú aktualizáciu.

Z: BBSK, odbor vnútornej prevádzky

T: 30.6.2023

Čl. VI.

Finančné prostriedky na údržbu mostov

BBSK bude požadovať, aby vo finančnom pláne údržby ciest, ktorý predkladá BBRSC boli určené a naplánované adekvátne finančné prostriedky na výkon bežnej stavebnej údržby a opráv mostov a súčasne zabezpečí kontrolu ich použitia na odstránenie nedostatkov zistených prehliadkami mostov.

Z: riaditeľ OCIÚP

Čl. VII.

Ochrana ciest a mostov

Pri užívaní pozemnej komunikácie vrátane mostov sa vyskytujú problémy ich poškodzovania alebo znečisťovania, nerešpektovania ochranného pásma ciest, činnosti, ktoré sťažujú vykonávanie údržby, prekážky na ceste a ďalšie.

Medzi subjekty, ktoré najčastejšie ohrozujú dotknuté záujmy ciest II. a III. triedy vrátane mostov okrem živelných pohrôm, havarijných a mimoriadnych patria účastníci cestnej premávky, vlastníci nehnuteľností – fyzické a právnické osoby v intravilánoch obcí, vlastníci (správcovia, užívatelia) lesných pozemkov, poľnohospodárskej pôdy, lúk, pasienkov a vodných tokov a ďalšie.

Pri riešení týchto udalostí je správca ciest povinný postupovať v zmysle ustanovení zákonov a ich novelizovaného znenia:

- Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)
- Zákon č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke
- Zákon č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla
- Zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch

a ďalších smerníc a vyhlášok týkajúcich sa údržby a správy ciest a ochrany životného prostredia, užívateľov a dotknutých orgánov.

Tento metodický pokyn bol spracovaný pre zlepšenie evidencie, nakladania a efektívneho využitia finančných prostriedkov súvisiacich s údržbou a správou ciest II. a III. triedy vo vlastníctve BBSK.

Vypracoval:

kolektív oddelenia cestnej správy

Schválil:

Ing. Róbert Machala

riaditeľ odboru cestnej infraštruktúry a územného plánovania

